

POSTANOWIENIE

Dnia 5 kwietnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jolanta Frańczak (przewodniczący)

SSN Bogusław Cudowski

SSN Piotr Prusinowski (sprawozdawca)

w sprawie z odwołania J. J.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddziałowi w Ł.

w sprawie ze skargi o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w S. z dnia 20 października 2014 r. , sygn. IV U [...] o wysokość emerytury,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 5 kwietnia 2016 r.,

zażalenia ubezpieczonej na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 14 września 2015 r., sygn. akt III AUz [...],

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 14 września 2015 r. Sąd Apelacyjny w [...] odrzucił skargę kasacyjną J. J., wniesioną od postanowienia tego Sądu z dnia 25 maja 2015 r., w którym oddalono zażalenie wnioskodawczynie na postanowienie Sądu Okręgowego z dnia 21 kwietnia 2015 r. (w orzeczeniu tym odrzucono skargę ubezpieczonej o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem tego Sądu z dnia 20 października 2014 r.).

Sąd drugiej instancji uznał, że skarga kasacyjna nie przysługuje od postanowienia oddalającego zażalenie na postanowienie odrzucające skargę o

wznowienie postępowania. Powołał się na art. 398¹ § 1 k.p.c., który umożliwia zaskarżenie tym środkiem wyłącznie postanowień dotyczących odrzucenia pozwu lub umorzenia postępowania. Zastrzegł, że odrzucenie skargi o wznowienie postępowania na podstawie art. 410 § 1 k.p.c. nie może być traktowane na równi z odrzuceniem pozwu, ani tym bardziej z umorzeniem postępowania. Na poparcie swoich racji przywołał liczne orzeczenia Sądu Najwyższego, z których jednoznacznie wynika, że ten rodzaj postanowień nie podlega zaskarżeniu skargą kasacyjną.

Z rozstrzygnięciem Sądu Apelacyjnego nie zgodziła się wnioskodawczyni. W zażaleniu powołała się na naruszenie art. 398⁶ § 2 k.p.c. w związku z art. 406 k.p.c. przez pominięcie, że do postępowania ze skargi o wznowienie postępowania stosuje się odpowiednio przepisy o postępowaniu przed sądem pierwszej instancji, zatem także odpowiednio przepisy o odrzuceniu pozwu. W jej ocenie daje to podstawę sądzić, że skarga kasacyjna powinna w niniejszej sprawie przysługiwać. Ubezpieczona wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Argumenty podniesione przez skarżącą nie mogą prowadzić do oczekiwanego przez nią rozstrzygnięcia.

Upoważnienie zawarte w art. 406 k.p.c., do którego skarżąca przywiązuje wagę, posiada ograniczony zakres oddziaływania. Chodzi w nim wyłącznie o regulację procedowania w sprawie wywołanej wniesieniem skargi o wznowienie postępowania, przy czym przepisy o postępowaniu przed sądem pierwszej instancji stosowane są, po pierwsze, odpowiednio, a po drugie, tylko wówczas, gdy przepisy działu VI (wznowienie postępowania) nie stanowią inaczej. Spoglądając z tak nakreślonej perspektywy za karkołomne należy uznać założenie, że postanowienie sądu o odrzuceniu skargi o wznowienie postępowania może zostać zrównane z postanowieniem o odrzuceniu pozwu, w rozumieniu art. 398¹ § 1 k.p.c. Brak zgody na tego rodzaju zabieg interpretacyjny wynika z szeregu argumentów. Pozew i skarga o wznowienie postępowania są odrębnymi konstrukcjami procesowymi -

pozew inicjuje postępowanie, natomiast skarga jest szczególnym środkiem zaskarżenia (postanowienia Sadu Najwyższego z dnia 15 października 2001 r., V CKN 357/01, OSNC 2002 nr 7-8, poz. 92 oraz z dnia 28 czerwca 2001 r. I CZ 94/01, OSNC 2002 nr 3, poz. 34). Rolą art. 406 k.p.c. nie jest niwelowanie zachodzących między tymi konstrukcjami różnic. Istota tego przepisu ogranicza się do wprowadzenia rozwiązania subsydiarnego, polegającego na upoważnieniu do adaptowania na potrzeby postępowania wywołanego skargą przepisów stosowanych przez sąd pierwszej instancji. Oznacza to, że odesłanie z art. 406 k.p.c. ma zakresowe znaczenie, ogranicza się do procedowania nad skargą. Nie jest jednak tak, że upoważnia do nadawania skardze cech przynależnych pozwowi. Niezależnie od tego trzeba zauważyć, że skarga o wznowienie postępowania została konstrukcyjnie uregulowana w sposób zupełny, nie ma zatem potrzeby przez odpowiednie stosowanie nadawania jej właściwości przynależnych pozwowi.

Wnioskodawczyni nie dostrzegła, że art. 398¹ § 1 k.p.c. nie dotyczy postępowania przed sądem pierwszej instancji. Reguluje on dostępność do nadzwyczajnego środka odwoławczego, a zatem zakres ten podlega wykładni zawężającej. Skoro przepis *expressis verbis* limituje wniesienie skargi kasacyjnej od postanowień w przedmiocie odrzucenia pozwu lub umorzenia postępowania, to enumeracja ta nie może zostać złamana przez art. 406 k.p.c., który w żaden sposób nie konweniuje z postępowaniem kasacyjnym (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 czerwca 2006 r., V CZ 63/06, LEX nr 1102315). Z przeprowadzonych rozważań jednoznacznie zatem wynika, że wnioskowanie ubezpieczonej pozbawione jest podstawy prawnej.

Mając na uwadze, że zażalenie okazało się bezpodstawne Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c., orzekł jak w sentencji.